

Womhaj Bóh!

Číslo 24.
11. junija.

Četnik 9.
1899.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihiczišcežetni w Budyschinje a so tam dostacž sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

2. njedzela po šwjat. Trojizn.

Japochtolske skutki 3, 6.

Esleboro a sloto ja nimam.

Takle je šwj. Pětr tamnemu khromemu wotmolwil, kiž psched rjanymi wrotami templa ležo šwojej ruzy napšhecžo Pětrej a Janej wupšhestrje, jako chyzshtaj tamnaj do templa dóncž, so pomodlicž, pschetož wón šebi myšlesche, so wot njeju nekajki pjenježny dar do ruki dostanje. Ale Pětr jemu praji: „Esleboro a sloto ja nimam. Schtož pak mam, to czi dam: W mjenje Jesom Šhrysta stań a khodž!“

Takle bu tón khromy na jene dobo strowy a czerštrwy, móžesche stanyčž a khodžicž. —

Runje tajke džiwny so drje dženša wjazny nješanu, ja to pak so druhe wjetšche stanu. Nasch šbožnik chze naš na duschi wustrowicž. Schtož je jenož po czele strowy, na duschi pak niz, tajkemu jeho najwjetšche sbože pobrachuje. S wotkel pak pomoz ja šwoju sšhorjenu duschu dostanješch?

S wjele kšheszczijanami tak steji, so maja drje pschi šebi šleboro a sloto, — wěru a lubosčž pak we šebi žanu nimaja, duž tajku tež nikomu žanu dacž njemóža.

Hdžež pak so tajzy kšheszczijenjo, kiž maja we šebi teho šameho Božeho Ducha, kajkehož mějšchtaj Pětr a Jan, a kiž so runje tak šwěru modlicž khodža, kaž wonaj, tajzy šmėja we šebi tu móž druhich wožiwicž a jim rjane žohnowanje pschinješčž, kajkež nasch horjestanjeny šbožnik šwojim wěrzajym spochi dawa.

Tamny prošer pschi templowych durjach bě jara pomozny potrebnny. Hdže pak bylo na šwěcže žane město, a hdže byl žadny cžlowjek, kiž by nascheho šbožnikowu pomoz njepotřebal? S wjetšcha ludžo šwoju nusu nječžuja, ja to pak maja ju cžim hóršchu na wutrobje. Duž dyrbi naš Bóh se šwojej miłosčžu pschińcž na nju počasacž, so móhli tajzy tule šwoju nusu pošnacž a šacžucž.

Kaž Pětr tamnemu rjekny: „Pohladaj na naju!“ tak dyrbi so hišcže dženska tajkim ludžom do woczow prajicž: „Pohladaj na tych, kiž w mjenje Jesom Šhrysta k tebi pschińdu, Daj so do předka powucžicž, šchto twojeho šbožnikowe mjeno samóže a kajku ma wone móž we šebi, pschetož šobu s nim nam Bóh wscho sbože a wschu šbožnosčž dawa.“

S mozu tuteho mjena bu tamny khromy wustrowjeny, so móžesche štafacž a Boha khwalicž a wokolo khodžicž tak, so so wschitzy na tym spodžiwachu.

Pětr a Jan tón džiw šamoj wot so dokonjałoj nještaj, ale nasch luby šnjes bě jón psches njeju dokonjał. Tutón něhduschi khromy bu s tym khodžaty šwědk ja to, so mamy tu nětk Jesušowe šlowo a jeho šwjate mjeno, a so wón nam s nim wscho sbože a wschu šbožnosčž dawa.

Wotewr kóždy šwojej hacž dotal šasparnej wocz, pošnaj a hlada, kajke džiwny je nasch šnjes wot tamneho japochtolskeho cžaša šem dokonjał; kajka njepšcheměna cžrjoda cžlowjekow je so wottal k Bohu wrócžila, kajku dobrotu a lubosčž so wschitzy tajzy druhim wopočasowali, w kajkej wěrije a šwěrije so wobstajnje šawostali. Chyzli

Bo my s nami nje dacz wot Božeho Syna k jeho njebjestemu Wótzei sezahnyč? Njech tola radšo kóždy s wjatemu Duchej by dlo s hotuje, so móhl tón w jeho wutrobje sawostacz, po tym směje tajki i teho tež nutška we sibi Jesurowu móz a slynosč. Po tym směje pak tež s wój mēr a dobry pokoj, s woje wješe, hdyž je Boha dopósnal. Kóždy tajki budže potom sa druhich prawe žiwe žórko, i tajkehož so sa nich zohnowanje a žiwjenje wuzórli. S hwalene budž s bžnyhežinjate Jesurowe mjeno!

Snježe Jesu, twoje s wjate mjeno je sa naš, s čtož slyny hród a twjerdzisna. S nim s by ty kromych a kromych wustrowil, twoje mjeno je, s čtož wulata žalba. Na tebe a na móz twojeho mjena so wšchitzy spuščezamy. S pošč, so bychmy jo wšchitzy sfnali, jo sibi wysočo wazili, i jeho móznejpomozu na s wěče k hodžili a ženje nje woflabili. Samjen.

Pschecziwnizy našeho s bžnika w nowym testamencze.

(Potraczowanje.)

Tón Snjes s bžni pola Levija, kiz je so jemu runje jako wuczownik pschisamnyl, sa blidom. S arisejszy maja to sa ponizenje sbeje s ameho, so wón i tajkimi ludžimi wofkhadža, kotryž so woni s wēru s daluja, so bychu nječiziczi njebyli. Duž prascheja so jeho wuczownikow: „Čehodla je wasch mischtr i tajkimi ludžimi?“ Se-li wón tak s wjaty, tak sibi myšla, kaž wy, a wón sam to praji, so to i tajkim wofkhadom hubjenje snješe. Woni pak sabudu, so je runje s milna lubosč temu Snjesej lubscha, hacž s wonkowne sakoške skutki a so jeho poželstwo runje tajki wofkhad i hřschitami sibi žada, wšchat je k jich wumozenju pschischoł, hdyž čzi, kiz so sa s wjaty a čiztych džeržachu, jeho s bžniškeho skutkowanja potriebni nje bēchu.

3. Nētk wobrocža so na teho Snjesa s ameho a jemu liwkošč pschecziwno s wjeczenju s abata porokuja, dokelž nje bē s wójim wuczownikam s akasał, klošy s bēracž. Psches tutón porok čzedža teho Snjesa pola luda wo jeho nahladnosč pschisnešč a jeho jako s azpiwarja s akonja wosnamjenicž.

Tola tón Snjes jich wotpokasa, so powołajo na podawł je stareho testamenta a na skutkowanje mēschnikow na s abacze. David njemēsješe pravo, khlēb prjōdkladzenja jēsč; tola nusa jeho k temu čērjeseše a nihtón jemu i teho porok nječini.

Mēschnizy maja na s abacze wjele wofstaracž, s čtož jich powołanje sibi žada, a nihtón njepraji, so s abat wot s wjecziwna Wšche teho je tón, kiz psched nimi steji, wjazy hacž s abat; wón je snjes na s abacze. Duž ma tež pravo postajicž, tak ma so s abat s wjeczič.

Tak wón s woje wukladowanje 3. kasnje temu S arisejskich napschecziwno staji.

4. Tež hacž do Galilejskeje bēchu S arisejszy i Serusalema pschischi. S nowa jemu poroki čzinja, so pschida, so jeho wuczownikow wustawki starschich pschestupuja, hdyž sibi do jedže khlēba ruzy njemyja, s čtož sibi s akon žada.

S tym čzedža teho Snjesa winowacž, so s akon dosč w čzešči njedžerži. Hacž runje tuta pschilasnja w s akonju samym njesteji, je tola w tych ertnje dale podatych wukladowanjach Wōjsaka, kiz so Božemu s akonju rune we waznosčzi, wopschijata; duž tež ma so džeržecž kaž Boža kasnja.

Tón Snjes s wójich wuczownikow s akituje, Wón jim ros s akni, so, hdyž jeho wuczownikow s akon pschestupja, woni to s amē čzinja a jim teho dla uicžo porokowacž nimaja. Haj, jich pschestupjenja so wjele čzešche; pschetož tuczi pschestupuja jenož čłowške wustawki, woni pak Bože kasnje. Hdyž woni wucža, so čłowjek s wójich starschich s astaracž njetrjeba, hdyž wón tón dar, kotryž by jim dacž mēł, Wyhu woprue, wucža Božu kasnju s azpiwacž, kiz pschilaze, so dyrbi džecžo nana a macž čzeščicž. Sim placzi s wlovo Sefajasa, i kotrymž wón tajke nječizite a Bohu njepodobne smyžljenje khosta. Sefajas praji, so je s wonkowna Boža s kluzba bjes wutrobneho dželbranja s amē hejchlečstwo a so Bohu njepodoba.

Pschi tutej s skladnosčzi rēczi tón Snjes dale wo prawej nje-

čiztoczi. Wona njewofsteji w swonkownym čzistodžerženju čžela, rukow a nohom, ale w tym, so je wutroba čzista wot slych myšlow a požadanjow. Tole jenož ma waznosč psched Bohom, tamna pak jenož, hdyž je i tutej s jednoczena. Wuziwanje teje abo tamneje jedže towarstwo čłowjeka i Bohom njerožtorhne ale nječizite wabjenje wutroby, kiz so wopokasa w slych skutkach.

5. S arisejszy so na tutych s wlowach pohorschuja. Woni so snutzkownje trjeheni a psched ludom s abanibjeni čzujaj.

Hdyž tón Snjes psches wuczownikow s hōni, kasji s azisheč so jeho s wlova na nich čziniłe, wón dale rēczi wo knicžomnosčzi smyžljenja a skutkow S arisejskich.

Wofstejnosč a placziwosč ma w Božim kralestwje jenož to, s čtož wot Boha wukhadža.

Wustawki S arisejskich so čłowški skutk; duž dyrbja s akicž. S arisejszy s amē Božu wolu njefnaja a tola čzedža druhim pucž pokajacž, kiz k Božemu towarštwu wjedže. S teho pschidže, so woni s amē a tež čzi, kiz so jim dowērja, do s kazenja s apadnu. Duž njedyrbja so wuczownikow psches jich nahladnosč s azlepēcž dacž, ale dyrbja so wot nich wotwobrocžicž.

Na to wopuščezi tón Snjes tu krajinu. Wustupjenje teho Snjesa pschi tutej s skladnosčzi wosnamjeni dalekročenje.

Hacž dotal je so jenož wobaral a jich wofskorzenja wotpokasał; nētko pak s adžerčenje s wójich wuczownikow jenož njefakituje, ale S arisejskich smyžljenje budži a psched nimi warnuje.

6. Tež S arisejszy nētko teho Snjesa s awnje pschimaja. Woni čzedža jeho na pruhu stajicž hacž budže pschi s wójim s wobodnym s rošymjenju s akonja stejo wostacz a i tym pohorscht dacž, abo hacž budže so pomalu wrēcžicž a i tym sibi s amēmu napschecziwno skutkowacž.

Woni pschimjedu k njemu čłowjeka i wuschnjenej ruku, a dokelž wjedža, so budže jeho s akocž, so prascheja: „Se tež prawje, na s abacze hojicž?“ S tym čzychu teho Snjesa na kóždy pad do wuskosčow pschimjescž; pschetož hdyž jeho njefahoji, mózachu jemu njelubosč a bojosč psched ludom porokowacž, s akonji-li jeho pak, i tym s abat s awnje pschestupi. Tón Snjes, so powołajo na pad, kiz jim wuzitk pschimjesty, praji, so móže so na s abacze dobre čzinič. Lubosč k bližšchemu čžeri k pomozu na kóždym mēsčze, w kóždym čžasu a na kóžde waschnje. Skutki lubosče wotstorczenje njefnjesty; jich dokonjenje njeje wot s wjeczenje, ale wjele bóle s wjeczenje s abata.

(Potraczowanje.)

Reformazija w Draždžanach.

(Potraczowanje.)

Luther džeržese so myšlow s wójeho teksta. My wjazy njewēny, s čtož je jenotliwje předomal, nihtó nicžo napikal njeje. Telko je jenož wēste, so wón w s wójim předomanju na to waznosč položi, so dyrbi s chesczijan sa tym stacz, sibi pschezo najlēsšche žadacz s wójeye dusche s bžnosč, a so móže psches s apschimnjenje s aklužby S chrystufoweje s wójeye s bžnosče wēsty byč. S wangelsta wēstosč s bžnosče we wērje do Sefom S chrysta — to bēšche s rje džiwo jeho pschisowjedanja.

Pschmurjenu bēšche wójwoda S urij s bžal, jako Wittenbergski mnich na klētzy stejesche. Wón čzujese: to je wšchitko prawe, to je wšchitko bibliše, s čtož tón muž praji; ale to psches jene njeje i knježazej romskej wuczbu; to bēšche, s čtož jeho pschmurjeneho čzinišche. S luboko bēšche jeho to předomanje na kóždy pad s apschimnyło, pschetož s amē pschi wofjedže, na kotrymž so předač njewobdželi, jeho myšl na to s klyšane njewopuščezi. „Kak je so s amē předomanje bratra Marczina s podobalo?“ praschese so do wōrskeje knjenje, s wójeye mandželskeje, knjenje Barbara se Sala, jako wona s wobodnje sa Luthera čzeščowne wotmolwjenje da: „Hdy bych hiščeže jene tajke předomanje s klyšecž móhla, čzyla smērom wumrjecž.“ Duž so wójwoda roshnēwa a sawola: „Sa čzyl wjele pjenes sa to winojty byč, hdyž tajke předomanje s klyšal njebych, pschetož wone ludži jenož wēsty čzini.“ Wē so — wójwoda S urij džeržese i tej s akadu: Čłowjek budže psches dobre skutki, posčenje, jalmožinu dawanje atd. prawy psched Bohom; Luther pak předomasche prawdosč i hnady psches wēru do S chrystufoweje s aklužby, wuczbu, kotrejež s lubokosč s fershta s apschimnyč njemōžese.

Tež hewal mēsješe Luther se s wójimi nahladami w Draždžanach wšchelaki nastork. Pschi s wójim tudomnym pschewywanju bu wot wójwodoweho sekretara a do wōrskeho theologija Hieronyma S msera s wójeho po džišcheho hōrkeho pschecziwnika, k wjecžeri pscheproschenty.

Sa blidom duchu na to prašnychu a pschi tym to jasnje wupofafa, so je Luther, kaž wón to posdžicho pschi drugej skladosczi a k druhim pschecziwnikam praji, niz jenož w někotrych wučzbach hinascheho nahlada, ale so mějesche „druheho ducha“ hač romizy theologojo.

Duž czechjesche sažo i Draždžan domoj, wojwoda njebešche jeho sa dwórského předarja wjał. Ale hdyž tež Luther njebu ham do Draždžan powołany a jow sa předarja postajeny, se swojimi piškami je wón móžnje skutkował. Jeho 95 řadow, jeho spisy „wo babylonskim jastwje“ „wo řchesczijskej řwobodnosci“ — wone řhěšje pučz i Wittenberga do Draždžan namafachu, wone řo jow pilnje čitachu a řtudowachu, wone tež wójwodže njeřnate njeřwostachu. Haj Luther bórřy do tych wobřejnosczow dónđže, řo mějesche řo dokladnje i Draždžanskimi naležnosczami řabjeracz a piřma wo tajřich wězach wě řo w mějsze wořebje řajimowachu. Řeczaze piřmo wobroczi řo pschecziwo wójwodže řamemu, druge mějesche to napřmo „čorny Bóh w Draždžanach“, řecze „nowy pschibóh“ a řary čert kotryž dyrbi řo w Miřchnje posběhnyčz“ wobroczi řo pschecziwo Miřchnjanskemu biskopej Benowej. Řdyž mjenowany Ęmřer w řniřřy pschecziwo Lutherowemu řiřkej wuřtupi a řebi tež posdžicho řwěri, řo i Lutherom do piřneho wojowanja podacz, wón jenož k pschibowazej čzeřczi řwojeho pschecziwnika řlužesche a řo řa to řostara, řo bu Wittenbergski muž w Draždžanach pschezo řuaczřiři, řo jeho piřma čřim pilniřcho čitachu, řo řo myřl luda pschezo bóle na wotwobroczenje řarych njeřostatřow a řawjedzenje čřiřteho řłowa a řakramentow wobroczi. Wě řo najřjedy psches wjele řyřchnosczow dźěřche, řjedy hač řmėdžachu řo Draždžanskij řwobodnje k Lutherowej wučzbje řóřnacž, pschetož w Draždžanskim řrodže řnježesche řiřčezě tamny wójwoda řuri řrodaty, řiž běřche hórki njeřscheczel Luther a jeho řkufka.

IV. Wójwoda řuri řrodaty.

Řurwječ řjedřich Ęřichi mějesche dweju řynom, Ęřista a Ęlbřecha, tamneju psches řistoriře rubjenje řryřřow řnateju wójwodow. Řo řemřecze řwojeho nana wonaj w řraju řromadže w lubosczowej pschesjenosczu řnježeschtaj. W řecze 1485 pař wobřamřnyřhtaj řwoje wobředženřwa dźelicz. Ęřnst, řarřchi, wobřhowa řurwječřowske řraje, kotřez běchu jemu řižo wot nana pschidželene a řebi řiřčezě něotre řamřtřwo w Miřchnjanskej a Bógřandskej řrajinje wuřwoli. Ęlbřecht dořta Miřchnjanskij hač do Řudohorow. Řa to wafřnje nastafřtej wobej wotnoř řnježesřteho Węttinskeho doma, kotřez řiřčezě dženřniřchi džen řezěřetej.

Řako Luther wuřtupi, bratraj Ęřnst a Ęlbřecht wjaz řiwaj njebeřchtaj. Řa řurwječřowskim řronje ředžesche řjedřich Řudřy (1486—1525), na wójwodřkim jeho řny řuri řrodaty (1500—1539). řuri mějesche řiřčezě bratra řendřicha Řobowneho, kotřz řamřtřwo řreiberg a Wólkenřtein dořta a kotřz po řdaczu řenje řerba řwojeho bratra bycz řnemóžesche, dořelž mějesche řón je řwojeho mandželřtwa bohātu řižbu potomniřow.

Řak pschihilny běřche řjedřich Řudřy, kotřz mějesche řwoje řydlo w řorgawje, Wittenbergskemu řmichej, to řny i Lutheroweho řiwjenja wěmy. Řaž pscheczelny běřche řón, řak njeřscheczelny běřche řuri.

řuri běřche čzesczowneho řmyřlenja a mějesche čzoplu wutrobu řa řyřkej řwojeho čzařa. W řwojkej młwosczu běřche řamo do duchownřtwa řastupił, běřche řachantřki řnjes w Ęainzu, řřafekt w Ęichřfeldže, běřche pař potom i duchownřtwa wuřtupił a řo i řarbaru, dźowku řrala řasimira IV. Řólřteho, woženil, kotřz běřche jemu džeřacz dźezzi, řjecz řryřřow a řunje řelko řryřřezřnow porodžila.

Ř řwalobnej pilnosczu řo řuri řnježesřtemu powołanju pschiwobroczi. Sa wřhitřo řo řarřsche. Řudřy a řrawy, řlutniřy a řruty w řwojkej woli psched nami řteji řako řrawy wótz řwojeho luda. Řřchi tym běřche wón w řwojim wafřnyju řuny a řrawny. „Řunje won běži, najřepřchi běži“ — to běřche jeho řeřlo. Ęřłowo řamanje a njeřwěrnoscz běřchtej jemu napschecziwnej. Řako čzyřchu řutherej na řejmje we Wormřu wotpschipowjedžicz, řo řmėje řwobodneho domoj pučza, wón řjawnje a řwobodnje wupřaji: němřřy řerřchtojo řjemóhři řenje řeje řaniby na řo pschiccz dacž, řwěrnoscz a wěru řamacz; to po řarym dořřym wafřnyju njeje; řchtož je řo řlubilo, dyrbi řo dźeržecz.

Řřchi tym wřchěm pař wón do najřesbožowniřchich a wobřarownyř řerřchtow Ęařřkeho řraja řluřcha. Ęřudne w jeho řiwjenju běřche, řo wón řwój čzař řořumil njeje, řo řo wón psche-

czivo řeřmazyři, kotřz řo tola wotwobroczič njeřa, řamowólne řpjeczowafche a řo dyrbjesche řřoncžnje widžecz, řak to nowe řibanje psches njeho dźesche.

Řarřchonszy řuri řeřmazyři wotřhilny njebeřche. Řořhřadny we wřchěch řtronach řudoweho řiwjenja řóřna wón řchřody řyřřwje řwojeho čzařa řerje. Wón běřche wěřomostnje řerje řdželany. Řeho wabjesche do Bóžeho řłowa a wón je řo řusto w řelenej řřtwiczřy ře řwojim dwórřkim řredarjom Ęleřřuřřom Řbřosarřow wo řredowanjach a řwřatym wotřřanju wureczowal. Wón je řam nowotworbu řyřřwiniřch wobřejnosczow do řuki wjał. Řako řawy we Wormřu 101 wobczezowanja wo njeřostatřach řyřřwje podachu, wón řa řwoju wořobu 12 wořebityř pschida. Wón řarřsche řo řa řudowyř řredarjom, kotřz dyrbjachu Bóže řłowo řudej k wutrobje wjescz, wón da řořpschewacz pschelož řbibřije, kotřz běřche jenož malo pscheměnjeny wotczřiřcz Lutheroweho, wón řam wo řyřřwinyř řibanju piřafche. Ř tola je njeřscheczel Lutheroweje řeřmazyje wotřal.

(Řofřaczowanje.)

Řřchelate i blřřa a ř daloka.

— Ęřudobny pohřeb mějesche řo řandženu řobotu w řrodžičezu. Řam řowafche řo řny řnjeřa řararja Ęřóřřa-Řrodžičezanskeho, řtud. řeol. Ęarczřin Ęřóřřa, řiž běřche řutř řwoje řruřowanje na řymnařiju řřwalobnje wobřawřchi, nahle řo řmnył. Do Ęrlangow běřche řo podal, pschewodžany wot wutrobnyř pscheczow tych řwojich, řo by řtudowal na řwřate powołanje, kotřez bě řebi wuřwolił. Bóh řón řnjes běřche řo po řwojkej njeřwřlėdženej řadže řinař wobřamřnył. Řřóřka čzeřka řhoroscz jeho řjecz řwa — řwa jeho řeř řrudnyřmaj řarřřimaj, jeho pscheczelřtřwo, wřchitřim řnatřm, kotřz řeho řwěrnego, řrawneho a řobowneho młwosczu wutrobne lubowachu. Řana bu i jeho řinjenjom nafchemu řyřem Ęserbowřtřwo řita. Sa řřóřke řeta je wón řón řeczi řerřři řtudenta, kotřz řo na řerřře řuchownřtřwo pschihotowafche, kotřz bu nafchemu řerřřtemu řudej řřatř, řjedy hač móžesche w řwřatom řastojnřtřwe řjes nafřim řudom dźelacz. řtudenta Ęřyřřora, řtudenta Ęomasřřa řuřřhtaj nam řřataj — a po řimaj něřko řa řřóřki čzař Ęarczřin Ęřóřřa řako řeczi. Woni běchu nadžija nafřeho pschichoda a tu řjanu nadžiju řny do řowa řořozicz dyrbjeli. Wutrobne dźelbracz řjewi řo pschi řwřatocznyř řřowanju, kotřez mějesche řo řandženu řobotu w řrodžičezu. Ęžčlo lubeho řemřeteho běchu džen řjedy i dalokich Ęrlangenow do řrodžičezu pschiwřesli. Wobřada čzujesche wulku řrudobu řwojeho řuchowpafřřija a běřche řo w bohatej řižbje řesřla. Řež wjele řerřřich řastojnřřich bratřow běřche pschichřlo řemu młwosczezej, řiž řo na řich wazne powołanje řjes Ęserbami pschihotowafche, pořłednju čzescz wopofafacz. Řa řarřkim dworje mějesche řnjes řarar Ęatel i řarta řnuřřazu němřřu řecz a na to řnjes řarar Ęřyřřora i Ęinařřala, řwal řemřeteho, w řerřřkej řecz wutrobne řłowa řřesřta řeczesche. Řdyž běřche pohřebny čzah k rowej pschiczahnył, pořřownowa na řemřeteho čžčlo řwojeho lubeho řny a řbolostnej, ale řo do Bóžeho wjedženja podatej wutrobu. řuchowni k rowu pschistupichu a ř bibliřkim řřoncžřom řemřetemu řořřownowaze řłowo řrajichu. Bóh řón řnjes čzyř tych řrudnyř řawřřajenyř řřesřtowacz w řich wulkej řrudobje, nafř řyř řerřři řud pař řnadnje psched řajřim njesbožom řařřowacz.

— Řřchichodnu řóřđželu řmėje řo, řaž řny řižo i řřóřka řjewili, pořřweczenje nowyř řřwaczansřich řwonow. Ęřwřatocznořcz budže pořłednju w 3 řodžinach. Ęēmřřu pořřweczenřřu řecz budže řnjes řajny řyřřwiniřki řadžiczel Řeller i řudyřřina a řerřřku řnjes řarar řandřř i Ęaleshez dźeržecz.

— W tym řecze řo řažo řařři řejm k waznyř wuřadženjam řendže. Řjes řrhim řmėje řež wo nowe řeřesniřy ředacz, kotřz ma řo wot Wóřřorka psches řořřoznu řužiju wjescz a k řudyřřo-Řafeczanskej řo pschiamřnyčz. Řdyž běřche řjedy řecz, řo řo řeřesniřa po móžnosczu daloko k řořřozny řjedže a blřřo Řluřřcha řimw poředže, něřko řlyřřimy, řo řo w tym najřřerje pscheměnjene řtanje, řo wona blřže k Ęaleshezam pschidžže. řola nowa řeřesniřa řmėje řjecza w pschichodže wulku waznořcz, dořelž ma řo psches řawřenz hač do Wulřeho řajna wjescz. Řotom po nej řež řpěřřne čzahi poředža, řo by i tym Draždžansřo řhorjelřřa řeřesniřa řořóženje řmėla. Wě řo řiřčezě mwohe řeta řandřu, řjedy hač k řemu dónđže.

— Řařř řerřři řpiřaczel, kotřz je nafchemu řerřřtemu

ludje telko natwarjazhch knihow napišal, knjes farač Ssyfora w Ssmilnej, so w bližšim čašu na derje sakluženy wotpocziw poda. Wón chze wječor swojeho žiwjenja w Biskopizach dołonečič. Ssmilnjanske farste město so w bližšim čašu s nowa wob-
hadži.

— Sakski ministr kulta ekszellenz se Sydewitz w tych dnjach herbske schule wopytuje.

— Meklenburgska prynzezna wójwodka Tutta je so s Czorno-
hórskim prynzom klubila. Wšchi tym je tež do teho swolila, so
chze k rusko-katholickemu werywusnaczu pschestupic. Wě so je tole
roskudjenje w ewangelstej Meklenburgskej wulku njespokojnosć
sbudžilo. Ewangelzny duchowni hromadže stupiwšchi so próstwu wulko-
wójwodže pschepodali, so bychy tutej wotmyšlencj krocželi, kotraž
ewangelste czucza frani, sadželali. Bohu žel je tale próstwa po-
darmo byla. Wulkowójwoda je wotmolwił, so je wójwodka polno-
lětna a so móže so wona po swojej woli sama roskudžič a so
je to tež pschecze ruskeho křezora, so by wona k rusko-katholiskej
zřkwi pschestupila.

— „Hdyž sbože tebi safceže, wopomni, so je to Boža dobrota!“
Tole wažne napominanje, kotraž so husto w sbožu sabudže, bu
pak na rjane waschnje dopjeljene. Wšchi sakskej lotteriji padže
rjany dobytč do Bukczanskeje wožady. Dwa dobywarjeje do-
pomniščaj so na mišionstwo a wobradžiščaj wot dobytka sa
žiwjaty skutk mišionstwa. Sedyn nan bēšche w swojim čašu chzyl
100 hr. sa mišionstwo woprowac, wón pak to mohł njebēšche.
Nětko pschinjeke synowa žona te 100 hriwnow. So bychy wšchitzy,
kotrymž Bóh sbože wobradži, na to so dopomni, so móža něšto
woprowac sa Bože kralestwo.

— Němke křezorstwo je wot Španijskeje Karolinske, Marianke
a Marschallke kupy kupilo. Wone leža we wulkim czichim Dzeanje
wyske Australijskeje. Te kupy so pječa jara plodne a móža
naschemu krajei dobru wunosčt pschinječ. Wožebje tam dobru
křosej tyje. Duž je to wěcže mudry pospěch nascheje politiki, so
je so tonle kup do skutka stajil.

— Kažacžny žud w Parisu je sańdženu robotu wužudjenje,
so ma so přeni wužud pschecžiwu bywšchemu hejtmanej Dreyfuskej
sbēhnyč, so ma so domoj pschijesc a w mēcže Rennes psched
nowy wojeřki žud stajic. S teho wužudjenja pak je tež hižo
pōsnac, so nowy žud hinal njemōže, hacž jeho wuwinomac.

Wužlyščenje modlitwy.

„Mój bratr“, tak powjeda duchowny, „powjedasche mi podawč,
kotryž bēšche so muzej s jeho wožady, kiž bēšche so psched krotkim
s Ameriki wrōcžil, stal. Wón dnrhjesche psches rēku a wuřwoli, so
by pucže lutowal, železniki mōst. Wón bēšche pschekwēdcženy, so
w tym čašu czah njeschijēdže, wēstosče dla pak so s wuchom na
semju leny, so by nēkajki wrjēstot lēpje klyšecž mōhl. Wšchitko
bēšche czicho. Wón so křwatajzy na pucž nastaji. Šhētkje
a wēcže wot jeneho proba, na kotrymž kolije ležachu, na druhi
pschescoczi. Pschetož křjedžny rum pschikrny njebēšche. Wón
bēšche hižo na položju pschischol, jako na dobo hrimotazy wrjēstot
czaha sady šebje saklyšcha. Semu so to pytnyšchi w štylknosći wšchōn
dych šhubi, a wón šebi myšlesche, so je jeho šmjertna hodžina
pschischla. Wón šebi rošmyšli, šchto dyrbi czinicž. Spody šebje
torhazy rēku, sady so pschikřwatazy czah, k bokej štocžicž, bēšche
njemōžne. Wón mōžesche jenož jim: Bohu swoju duschu porucžicž
a jeho wo pomoz prošyc. A dale džēšche w křwatnym bēženju,
pschi kotrymž dnrhjesche wšchitke mozy ducha a czēla napinac, so
njeby wopat šupil, hewal by do nawalneje rēki padnył.
Čzah pschezo bliže pschihna a wón mējesche hišcže dalofo hacž
k tamnemu brjohej. Duž so šdasche, kaž by czah kuf pomalšcho
jēł. Wón nadoby noweje křroblosče a mējesche nowy nadžiju.
Kōnz mēsta bēšche hnydom dozpity, ale tež sady so mējesche lofo-
motiwu. Duž, hacž by štocžil k bokej na nahly hřrōh? Šchto wo
to, hdyž so tež nēotre rasy psches hlōwu pschecžikny; wšchaf
bēšche jeho žiwjenje wukhowane. Sady njeho czah nimo šchua,
wofomik hišcže, a wón bēšche rubjenstwo šmjercže.“

Šchto bēšche jeho wukhowalo? Šznano bēšche wodžer lofo-
motivy hišcže w prawym čašu pytnyl a teho dla špēšchnosć
czaha sadžeržecž mōhl. Kač lōhko by so stacž mōhlo, so jeho
posdže woblada a jeho prózy czah špinacž bēchu podarmo. Nje-
wēřjazy człowjek šebi swoje wukhowanje s naturiskich pschicžinow
wujaknyje. Šchescžijan pak wē, so je tajke wukhowanje džim

a so ma so jeno Božej hnadže džafowac, kiž jeho modlitwu
wuklyšchi a wobstejnoscže tat wodži, so bē wukhowanje mōžne.
Duž prošchy — potom nam Bóh pomha.

Něti žiwjenja,

s někotrych wožebnych šchpruchow šwjateho pišma wuwjedžene.
Jan 10, 28.

Sa dawam jim, (mojim wozam,) wēcžne žiwjenje.

Tudy wopishe šbōznik swojich wozow sbože. O! so by so
tudy moja wutroba tak šchērofo, hacž je mōžno, wotewřila,
a s tuteje rēki, kiž je bjes dna, wyškosče, dołhosče a šchērofosče,
tak wjele napila, hacž w tutym žiwjenju potřeba, so by so do
wšchitkich stawow psches wšchitke žity a žilki rosdžēlilo, a hižo
tudy šapocžalo žyleho człowjeka woziwicž. A šchto chzejšch, moja
wutroba, dołho czafacž a šebi myšlicž: to wēcžne žiwjenje klyšcha
jenož dokonjanym prawym. Pschetož, šy-li wozza Křystušowa,
dha hječ. Wón budže a chze, niž jenož dacž, ale wón nětko wob-
stajnje dawa. O! komuž so picž chze, tōn pschijndž a pij darmo
k pošyljenju, k wofschewjenju, k šwjeczenju, k troschtej w žiwjenju,
czerpjenju, šlabosći a w šmjerczi. A woni njedyrbja nihdy kōnz
wšacž, ani tudy w czēbnosći atd., pschetož we wšchem tym psche-
winjemu dale a bōle, Rom. 8, 35—37. Wone jim nicžo dobre
njepobrachnje, ani tu czafnje ani tam wēcžnje. Pschetož naschemu
pastyrjej je tudy to prawe czitane, a kiy roslamany. A ničtō
je s mojeje ruki njewutornje. Sa sama wšchomōžna ruka Boža,
wobstara a šchituje mje a wotwobroczi wšcho šle wotemnje, džerži
mje twjerdže, a czini, so Bóh stajnje na muje špomina, tak so ja
nětk s nim prajicž mōžu: Ty mje njewopuschecžišch, ani mje
njeschomdžišch. Ach nē, nē! ty šy moja šylnosć a mój šchit
a moja pomoz. Pschetož šchtož pod pschikrncžom ruki najwyschšeho
šedži a wostanje, tōn rjēnje k Bohu tak: a hdy by tež žonka
šwojeho džēčja špomnila, so by so njesmilila na plodže šwojeho
žiwota, dha wšchaf ty mje njesabudžesch, hlaj, do twojeju rukow
šy mje šapišal. Twoje kēžbowanje, moj pastyrjo a wodžerjo,
šdžerži moj wodny. Šsmjercž, hđže je twoje žahadlo! Šela, hđže
je twoje dobyčje! Šsmjerczi je mōž wšata, a wēcžne a nje-
šachodne žiwjenje na šwētko pschinjeke. Šly duch dyrbi pod
nohomaj ležecž, to je jeho město. Šchto chzyl dha mje, mój
Šesuf, s twojeje ruki wutorhnyč? ničtō njemōže, njesmje a nje-
budže to czinicž, dokelž ty jo šafajesch, dokelž šy wšchitkim mōž
wšal, dokelž so wšchitko psched tobu boji, a dokelž ty šwoje
šłowo džeržišch.

Tsoje pohladanje.

Bobožneho muža so praschachu, kač pschindže, so je pschi
wšchem njesbožu žiwjenja pschezo swoju czichu myšl a radošč šebi
šdžeržal. Wón wotmolwi: „To s teho pschindže, so ja šwojej
woczi derje na kēžbu bjeru; pschetož wšchitko šle pschindže
psches myšle do wutroby, ale tež to dobre.“ A jako so jeho dale
praschachu, tak wón to czini, praji wón: „Kōžde ranje, přjedy
hacž do šwojeho powołanja a mjes ludži du, kēžblimje šwojej
woczi na tsoje škožu: Najpřjedy posbēhnu jej k njesbēkam a so
na to dopomnu, so je moje najwažnišche powołanje a wotnyknjenty
kōnz mojeho žiwjenja a mojeho wotmyšljenja tam horkach. S druha
škožu jej na semju a wopomnu, kač malo ruma trjebam, so bych
junu mój row w nej namakal. S tšcža hladam wokoło so a
wobhladuju šebi hromadu tych, kotrymž so hišcže hōrje dže hacž
mi. Na tole waschnje so wšchjeje šrudoby troschtuju a šym se
šwētom a s człowjekami špokojny w Bōhy.“

Něšto k rospominanju.

Bóh so czescžicž njeda se šamymi šłowami, dokelž naž tež
njeje se šłowami czescžil, ale se škutkom a wopravdže; po tajkim
dyrbimy tež my jeho se škutkami czescžicž. Sa chzu czinicž, kaž ja
rēcžu a šłowa se škutkami wobkřucžicž. Tak czinjesch Šesuf.
Luf. 24, 19.

* * *

Šchtož njemōže pošluchacž, njemōže roskafowacž.

* * *

Šaldy na człowiskim woblicžu šy šnamjenja wotšuda, mjes
kōbrimž je wšchelake widžecž.